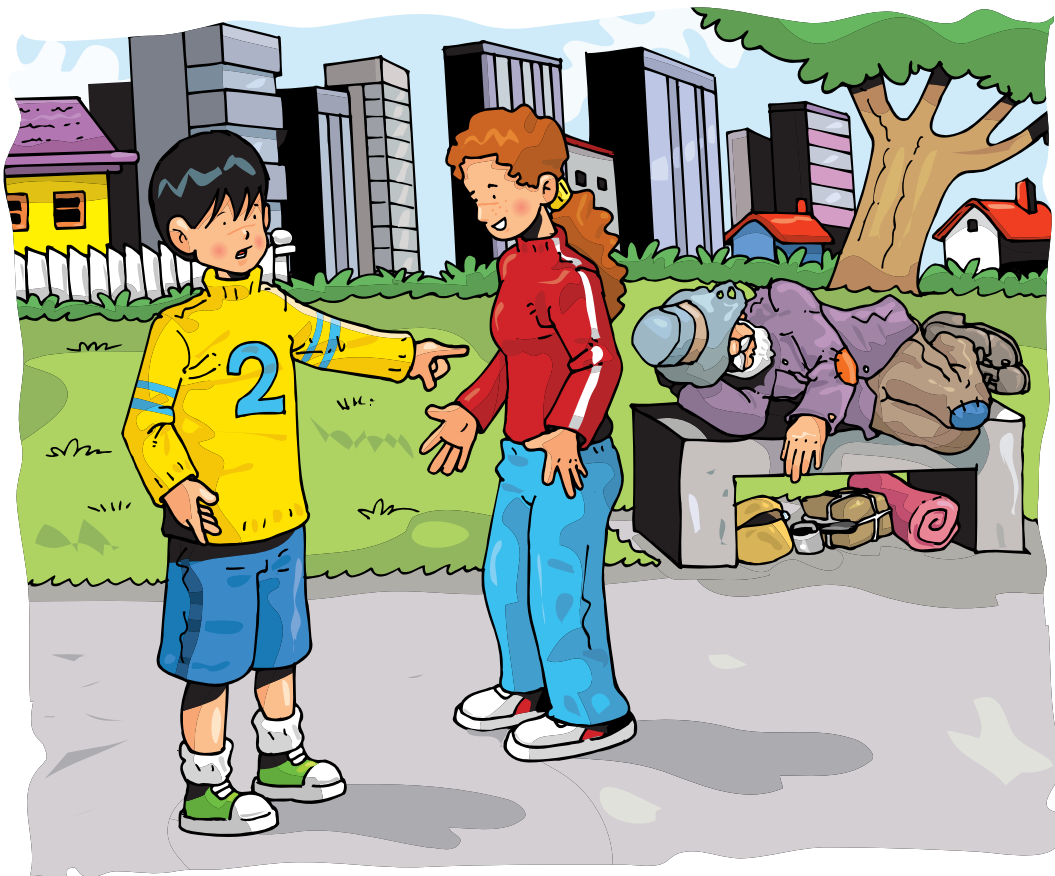

Un diamant neșlefuit

Cristi arată spre un bătrân îmbrăcat cam ponosit, pe care îl vedea moțând mereu pe o bancă din apropiere.

- Cine-i tipul acela? o întrebă el pe Narcisa, o fată cu care se împrietenise în parc.
- Cine, Miron Nebunul? Vine tot timpul în parc. Hrănește porumbeii și se uită la copii cum se joacă, zise fata.
- Mă cam sperie, zise Cristi.
- A, e un bătrân mai ponosit, dar e de treabă, zise fata.

Casa în care locuiau Anca și Cristi era chiar lângă parc, iar mamele lor îi puteau urmări pe fereastră. Uneori veneau și ele și stăteau pe o bancă. Cristi se simțea în parc ca acasă. Doar Miron Nebunul îl cam speria. Arăta de parcă ar fi putut să te ducă într-un loc întunecos... și cine știe, poate chiar să te mănânce, ca în povestea cu Hänsel și Gretel!

– Mie mi se pare inofensiv, zise Anca.

Cum să fie inofensiv un bătrân neras și cam murdar? Sigur la el acasă e plin de șobolani! își continuă Cristi șirul gândurilor.

Tocmai atunci, la intrarea în parc se opri o mașină fițoasă. Șoferul, curat și bine îmbrăcat, scoase capul pe fereastră și le făcu semn cu mâna copiilor.

– Cum ajung de aici în bulevardul Victoria? întrebă el. Poate merge cineva cu mine să-mi arate? Îi voi răsplăti efortul, le spuse el copiilor când se apropiară.

Cristi cunoștea bine zona, așa că se îndreptă sigur de el spre mașină. Era super fain că îi oferea recompensă!

Miron Nebunul deschise ochii.

Șoferul mașinii de lux era foarte spilcuit, cu obrazul frumos ras și îngrijit. Ce mașină frumoasă avea! Când Cristi ajunse în dreptul lui, omul îi deschise portiera să urce.

– Cum ziceai că se ajunge pe Victoria? întrebă el, întinzându-se să-l prindă de braț pe băiat.

Pe Cristi îl încurca familiaritatea bruscă a șoferului, care părea că vrea să-l tragă mai repede în mașină.

– Îți spun eu unde este, se auzi o voce gravă și răgușită care vorbea pe un ton tăios. E pe lângă secția de poliție. Poți pleca într-acolo chiar acum!

Zicale din bătrâni

Cum se aplică zicalele de mai jos la întâmplarea cu șoferul mașinii fițoase? Ele spun că nu ar trebui să iei de bun orice și nici să judeci după aparențe:

„Nu tot ce zboară se mănâncă.”

„Pe afară-i vopsit gardul,
înăuntru-i leopardul.”

Nu judeca după aparențe!

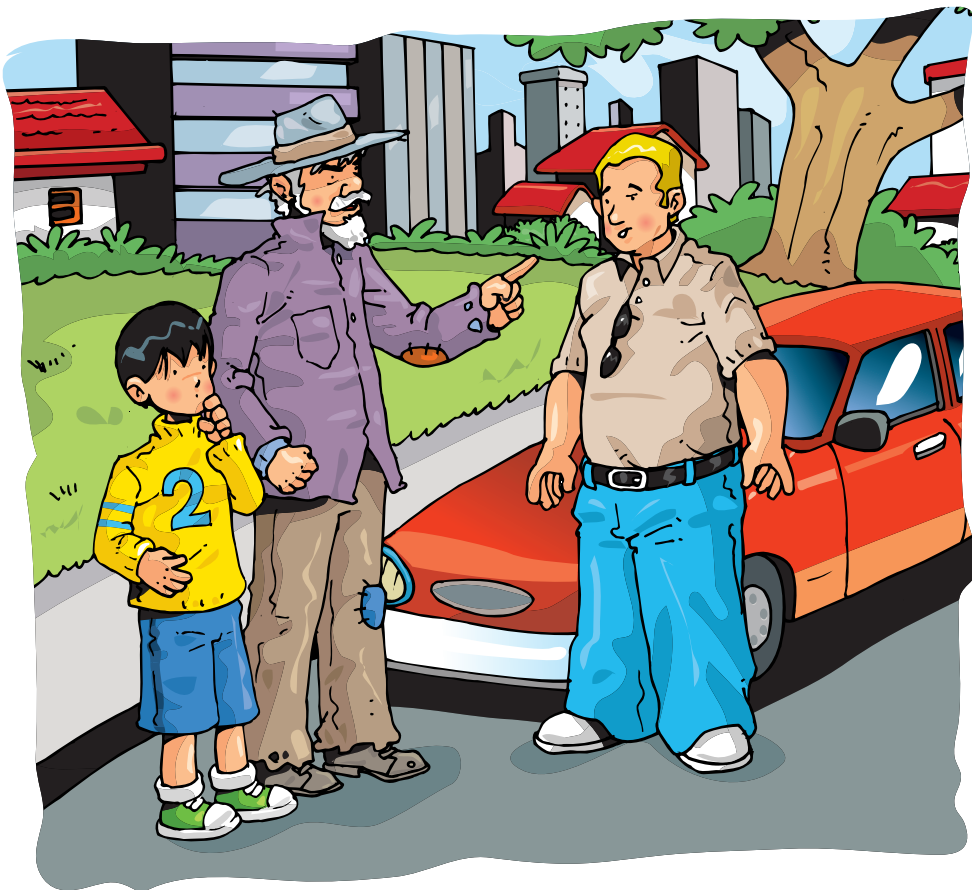
Cum se aplică această afirmație la prietenii care par atrăgători, dar în cele din urmă se dovedesc a nu fi prieteni adevărați?

Ce este un prieten adevărat?

Cristi se întoarce și-l văzu în spatele lui pe Miron Nebunul. Nu mai arăta deloc ca un bătrân adormit, ba parcă devenise brusc impunător.

Arăta supărat ca niciodată și țâfnos, ba chiar amenințător. Mama Ancăi și mama lui Cristi se apropiau și ele cu pas grăbit de mașină, uitându-se bine la străin.

– Nu voiam să vă supăr, s-a scuzat șoferul, care apoi a închis portiera și a dispărut rapid din vedere.

– O să-i fac reclamație la poliție, zise Miron Nebunul. I-am reținut numărul de înmatriculare.

– Mulțumim mult, Miron! zise mama lui Cristi.

– Da, mulțumim mult, zise și mama Ancăi. Am auzit de la vecine că putem avea încredere în tine să supraveghezi copiii!

– Poate că nu voia nimic rău, zise Miron. Dar mi s-a părut suspect că le-a oferit copiilor o recompensă pentru ajutorul lor. Nu mi-a plăcut deloc aceasta. Copii, să țineți minte: nu trebuie să aveți încredere în străinii care vă oferă dulciuri, bani, distracție sau alte lucruri. Și, în general, este bine să nu aveți încredere în adulții care pretind că au nevoie de ceva de la voi, le-a mai spus Miron.

Mamele copiilor l-au aprobat cu însuflețire.

Copiii s-au apucat să bată mingea în parc, dar pe Cristi îl preocupa ceva:

– De unde știa lumea că Miron e un om bun? Arată atât de ponosit!

– Nu judeca după aparențe! i-a răspuns Elena, o fată din vecini. Încearcă să vezi dincolo de ele.

Un diamant neșlefuit

După ce sunt scoase din mină, înainte să fie curățate, tăiate și șlefuite, diamantele arată la fel ca toate pietrele murdare de pământ.

Într-o primă fază, înainte de orice operațiune de șlefuire, doar un expert poate spune care piatră va fi un diamant valoros.

Oamenii folosesc expresia „diamant neșlefuit” pentru a descrie o persoană care are calități bune, dar nu se prezintă foarte arătos.

Cărui personaj din această lecție i se potrivește calificativul „diamant neșlefuit”?

Sfaturi pentru siguranța ta

lată cum să te ferești de oamenii care ar putea fi răuvoitori. Nu uita că, la prima vedere, nu poți spune niciodată dacă o persoană este periculoasă sau nu. Unii chiar pot părea amabili, îți pot oferi dulciuri, te pot lăsa să te joci cu câinele lor sau te invită la ei ca să te joci pe calculator. Nu accepta aceste daruri și invitații. Nu uita de cele două zicale: „Nu tot ce zboară se mănâncă” și „Pe afară-i vopsit gardul, înăuntru-i leopardul”.

lată și câteva sfaturi practice pentru siguranța ta:

1 Stabilește o parolă cu părinții. Dacă un străin – femeie sau bărbat – vine să te ia de la școală spunând că l-au trimis părinții tăi și chiar le știe numele, serviciul și alte detalii personale, tu nu crede până nu îți spune și parola secretă. Dacă nu știe parola, nu te duce nicăieri cu acea persoană, chiar dacă te presează și te sperie spunând că e urgent, că părinților li s-a întâmplat ceva grav și altele asemenea.

2 Ți s-a spus să nu vorbești cu persoane străine, dar unii străini nu ți se par chiar străini. Dacă ai mai văzut o persoană prin cartier, nu ți se va părea chiar străină. Însă nu te urca în mașină cu ea, nici nu merge acasă la această persoană sau altundeva cu ea, fără a le cere permisiunea părinților.

3 De obicei, adulții nu le cer ajutorul copiilor. Nici nu ar trebui. Nu ajuta niciodată un adult sau alt copil străin să găsească o stradă, sau să-și caute în parc mingea, câinele sau pisica. Înainte de a face orice, du-te mai întâi și anunță-ți părinții despre intenția ta.

4 Dacă te-ai pierdut de părinți într-un spațiu public (în parc, la magazin), nu intra în panică și nu vorbești cu străini. Mergi imediat la un gardian public, la un polițist sau la o vânzătoare din magazin și roagă-i să te ajute.

5 Spune-le părinților sau altui adult apropiat când vrei să mergi undeva singur sau însoțit de alții – fie că vrei să ieși din grădina casei în stradă, fie să te duci acasă la cineva sau să te urci în mașina cuiva cu care nu mergi de obicei. Chiar dacă îți se pare exagerat, să știi că nu este o formă de control din partea părinților, ci o regulă de protecție pentru tine.

6 Dacă părinții ți-au dat voie să mergi undeva, spune-le exact unde vei fi, cum ajungi acolo, cu cine te duci și când plănuiești te întorci. Dacă mai întârzi, nu uita să îi suni sau să îi anunți cumva, ca să nu se îngrijoreze și să înceapă să te caute. Nu uita că toate acestea sunt pentru protecția ta!

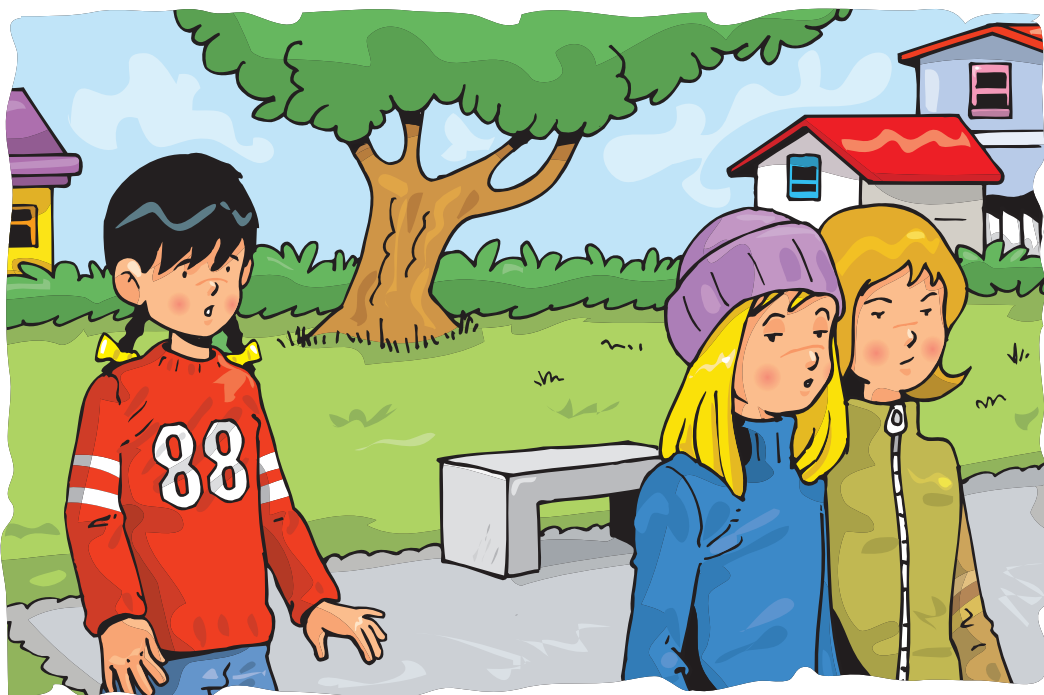
7 Dacă îți se pare că te urmărește cineva pe jos sau cu mașina, ține-te departe de acea persoană. Ar fi o idee foarte proastă să te apropii de mașină și să vorbești cu cei dinăuntru. Chiar dacă te crezi iute și puternic, nu poți ști ce se întâmplă. Mai bine schimbă-ți direcția de mers în sens opus direcției în care circulă mașina. Și mai bine ar fi dacă ai găsi o casă sau un magazin unde știi sigur că vei fi la adăpost.

Cine ne sunt prietenii

După incidentul cu omul din mașină, Anca a început să vadă lumea în culori mai sumbre.

Într-o zi, niște fete din clasă au trecut prin parc și nici nu au băgat-o în seamă. Era prea mult! A plâns când a ajuns acasă. Mai ales că ea fusese mereu drăguță cu ele. Ele o tot tachinau că avea note bune, deși ea încercase din răspuț să se împrietenească cu ele. Chiar a pretins că știa trupele de muzicieni despre care vorbeau ele și că îi plăceau și ei. Mai târziu a aflat că-și bătuseră joc de ea. Trupele acelea nici nu existau, le inventaseră ele pe loc ca să se distreze pe seama ei. Acum, că aflase, se simțea și mai rău.

În timp ce Anca se gândea la toate acestea, a sunat telefonul.

– Anca, e Sonia la telefon, îi strigă mătușa.

Era colega împreună cu care Anca făcuse curățenie la atelierul de Educație Plastică.

Cred că vrea să o ajut la teme, se gândi Anca. Dar Sonia o întrebă:

– Cum a fost la dentist?

– Ce drăguț că ți-ai amintit! A fost bine, nu am avut nevoie de nicio plombă. Mulțumesc pentru întrebare!

– Super! Păi, am ținut minte, că te-am văzut destul de speriată.

– Da, nu-mi place deloc la dentist.

– Nici mie. Și la testul de Științe ai făcut bine?

– Cred că da. Tu?

– Binișor, zise Sonia. Auzi, mâine avem ziua fără uniformă. Tu cu ce te îmbraci?

– Cu rochia roz, răspuse Anca după o pauză de gândire.

– Ah, e foarte frumoasă! exclamă Sonia. Bine, Anca, hai că te las. Am vrut să văd ce mai faci. Ne vedem mâine.

Anca se simțea încântată după ce a închis telefonul. Uite, pe Sonia o interesa ce mai făcea ea!

– Cine era la telefon? o întrebă Mama.

– Sonia.

– O nouă prietenă? întrebă Mama plină de speranță.

– Cred că da. Voia să știe ce mai fac, i-a răspuns fata.

– Foarte drăguț din partea ei, zise și Mama. Așa îți faci prieteni. Un om învățat a spus cândva că, dacă te interesează ce fac ceilalți, în două luni îți vei face mai mulți prieteni decât dacă te străduiești timp de doi ani să stârnești interesul altora pentru persoana ta.

– Ei, atunci presupun că Sonia știe cum să se împrietenească, a zis Anca.

Și, deodată, nu s-a mai simțit deprimată. Este plăcut să știi că îi pasă cuiva de tine. Chiar își dorea să fie bună prietenă cu Sonia. Se gândea ce întrebări să-i pună pentru a-i arăta că îi pasă și ei de ea.

Abuzul psihologic

Ce ai în minte când te gândești la un tiran? Poate o persoană mare și plină de forță, care dă la o parte pe toată lumea de pe terenul de joacă? Ei bine, savanții au explicat că abuzul nu este doar de natură fizică, ci și mentală, psihologică. Tachinarea excesivă, hărțuirea, poreclirea, bârfa, excluderea, glumele proaste și capcanele întinse pentru a determina victima să se facă de răs sunt tot atâtea feluri de abuz psihologic. Cei care îl practică îi presează și pe alții să li se alătore. Și, chiar dacă aceștia nu vor, adesea se vor conforma din teamă de ridicol sau de excludere.

Acest tip de abuz nu lasă urme vizibile, dar rănește mintea și inima victimelor – adesea cu consecințe îndelungate.

Fetele din parc o abuzează psihologic pe Anca. La început o batjocoresc pentru că învață bine, apoi încearcă să o pună în situații în care să se facă de răs. Și nu o salută, adică o tratează ca și cum nu ar exista. Dar Anca are noroc cu prietena ei, Sonia. Dacă reușești să-ți faci măcar un prieten bun, abuzatorii psihologici nu mai au prea multă putere asupra ta.

Tu în ce situație te regăsești? Ai abuzat vreodată psihologic pe cineva? Sau ai fost abuzat(ă) psihologic? Învățătorii, diriginții, profesorii te pot ajuta să rezolvi astfel de probleme.

Dacă ești într-o situație similară, te pot ajuta discuția cu un adult și activitățile aferente Lecției 14, de la paginile 166-167.